

V I N N Ý

K M E N

číslo 27

*Občasník Brněnské diecéze
Církve československé husitské*

prosinec / 2018

„Já jsem vinný kmen, vy jste ratolesti.“

J 15,5

Obsah

Dar svobody - úvodní slovo (<i>P. Šandera</i>)	4
Hle, přicházejí dny... (<i>P. Šandera</i>)	5
Jednota bratrská a její nucený odchod do emigrace. (<i>J. Sladký</i>)	8
Hořící keř (<i>M. Kubíček</i>)	10
15. září 1939 (<i>M. Kubíček</i>)	13
K výročí vzniku Českobratrské církve evangelické (<i>M. Kubíček</i>) ...	14
Učiň mne, Pane... (<i>M. Hvězda</i>)	15
Rozhovor s Vitem Mádrem (<i>M. Kubíček</i>)	18
Náboženská obec v Brně – Židenicích	23
Diecézní pouť v Hodoníně 15. září 2018 (<i>P. Vaculovič</i>)	24
Josefstal 2018 (<i>S. Kamanová</i>)	26
Doporučujeme...	28
Výročí a narozeniny	30
Medailon k devadesátinám sestry Olgy Medkové	30
Datový plán	32

Úvodní slovo

Dar svobody

S novým liturgickým rokem začínáme další rok našeho diecézního občasníku. Kromě obvyklých rubrik nás tento rok budou provázet příspěvky na téma svobody. Nedávno jsme si připomněli 100 let naší republiky a začínáme se připravovat na další výročí. Příští rok uplyne 30 let od konce vlády komunistické strany v naší zemi. Byla nám darována svoboda. Otevřely se před námi do té doby nebývalé možnosti. Už skoro 30 let máme svobodu. Přišli jsme o různé iluze. Ráje na zemi jsme se nedočkali. Ale jsme svobodni. Svoboda je vzácný dar a současně křehký. Zvykli jsme si na ni jako na samozřejmost, ale v posledních letech si uvědomujeme, že samozřejmá rozhodně není. Musíme o ni pečovat a je-li potřeba tak ji bránit. Jinak se jednoho rána můžeme probudit zpátky v domě otroctví.

Co my křesťané a svoboda? Vážíme si jí a přijímáme ji z rukou Božích jako hodnotu lidskou i Boží. Ve Starém zákoně Bůh vysvobodil svůj lid z Egypta, z domu otroctví. A Nový zákon na toto vysvobození navazuje a rozvíjí je. Kristus svým životem i smrtí vysvobozuje lidi z otroctví hříchu do svobody a slávy dětí Božích.

Biblický Bůh miluje svobodu. Chce, aby všichni lidé byli svobodní. Riskuje tím sice, ale stojí mu to za to. Nechce poslušné loutky, ale svobodné lidi. Svoboda je důležitá. Pro nás i pro Boha. Jemu na ní záleží víc než jsme schopni pochopit. Otevřený svět – svobodný: to je Boží volba. Naše taky. Ve své touze po svobodě se ocitáme zvláštním způsobem v Boží blízkosti.

Smíme žít ve svobodě. Užívejme si to, opatrujme tento dar, přejme ho všem a modleme se za jeho zachování a rozhojnění v naší zemi i kdekoli na světě.

Tak přeji nejen dobré počtení, ale dobrý celý nový liturgický rok a mnoho radosti z Boží svobody...

Petr Šandera – farář v Kuřimi

Hle, přicházejí dny...

Těmito slovy začíná první čtení liturgie 1. neděle adventní. Bůh mluví ústy proroka Jeremjáše. Říci, že situace je těžká, by bylo velmi málo. Tehdejší Jeruzalém se sám svým přičiněním řítí do zkázy a nechce si dát pomoci. Soudíci Bůh tomuto Jeruzalému říká: „Hle, přicházejí dny, kdy splním to dobré slovo...“

Advent má zvláštní atmosféru. V rámci přípravy na vánoční svátky se vracíme na cestu starozákonního lidu. Čteme z Izajáše taková ta známá místa jako „o proutku z pařezu Jišajova“, „o vlku, který bude pobývat s beránkem“ a o tom, „jak nikdo už nebude páchat zlo a šířit zkázu“. Letošní liturgický rok nám tedy nabízí možná méně známá čtení z jiných proroků. To nemusí být na škodu. Naopak.

Nám dnes ta slova Izajáše či jiných proroků mohou připadat krásná a poetická. Zapálíme si k tomu svíčku, vytvoříme takovou tu adventní atmosféru a přečteme si něco hezkého z Bible. Proč ne? Ale realita doby proroků rozhodně poetická nebyla. Asi nikdo z nás (snad kromě válečných zpravodajů) neviděl tolik zkázy jako „evangelista Starého zákona“ Izajáš a další proroci. Žádná poezie, žádná idyla, nýbrž velmi drsný, krutý a nespravedlivý svět. Teprve, když toto víme, mohou k nám slova proroků začít promlouvat.

Navzdory vší té nespravedlnosti dějin a života mají totiž váhu. Nejsou to líbivé, povrchní vize ani prázdné sny. Jsou to skutečně slova Boží z lidských úst. Slovo Boží se pozná podle toho, že má sílu. Nepohne jen našimi emocemi, ale jde víc do hloubky. Otevře nám oči. Zbaví nás iluzí. Ale dá nám „spatřit“ to, co běžně člověk nevidí. To neviditelné, na čem ale stojí svět a dějiny a naše

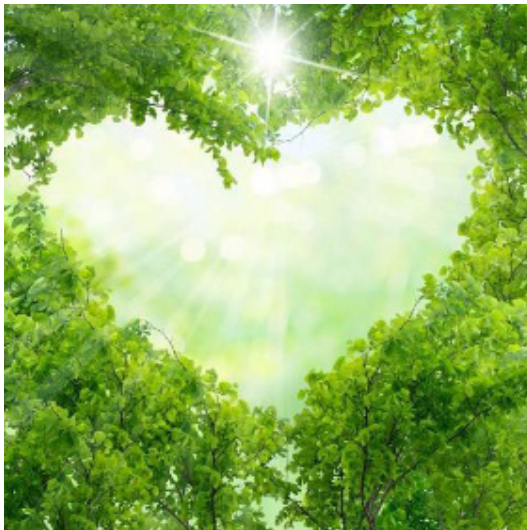
životy. Hospodina, Boha Abrahamova, Izákova a Jákoba a Otce Ježíše z Nazareta, jeho způsoby jednání a jeho plány se stvořením. A toto poznání „postaví člověka na nohy“. Není jen nespravedlnost a absurdita světa, kterou registrují smysly a pokouší se zpracovat lidská mysl. Pořád existuje to dobré slovo o domě Izraelově a o domě Judově. A Bůh ho nakonec splní. Doslova tedy prorok praví, že Bůh nechá povstat své dobré slovo. Tedy slovo, které zapadlo do zmatků a ztratilo se v nich. Pošlapaly ho nohy mocných a lhostejných i nohy dobyvatelů. Slovo, na které se ve vši té hrůze zapomnělo. Tak právě to slovo Bůh zvedne a postaví. Poslední slovo nemá hrůza, zkáza, hlad, smrt a násilí. Bůh řekne své dobré slovo. Toto uslyšíme na první neděli adventní. A vztáhneme to právem taky na sebe a na celý Boží svět.

Advent nese poselství naděje. Vypadá to jako maličkost: naděje. Ale není. To je hlavní poselství. V každé době to potřebujeme slyšet a říkat si to: „**Je tu naděje. Existuje naděje. Právě pro nás a pro náš svět.**“ Jaká naděje? Nikoli naše sny a představy, ale dobré záměry Boží. Svět a dějiny a lidstvo – každý z nás – jsme v rukou dobrého Boha. On tomu všemu dává smysl a hlavně všechno chrání svým milosrdenstvím. Je tu naděje. Existuje naděje. Není třeba se bát a propadat strachu. Zdroj této naděje není v lidech ani v jiných tvorech. Jedině a čistě Bůh sám probouzí naději. Nenápadně a jemně. Dokonce i navzdory naší slabosti a selhání. I tam, kde lidsky selháváme a přemáhá nás strach a rezignovanost; tam, kde se zdá, že už ani nemáme sílu doufat. Dokonce i tam a dokonce právě tam. Bůh sám přemáhá všechny překážky v nás. Náš svět prožívá tolik nejistoty, tolik pocitů ohrožení, tolik strachů, že to vypadá, jako by to už nebyl „ten náš známý svět“. Přesto: „**Je tu naděje. Existuje.**“ Zlo je reálné a vážné. Ohrožení jsou reálná a vážná. Lidské zlo a malost nelze brát na lehkou váhu. Přesto: „**Je tu naděje. Existuje.**“ Není z tohoto světa, ale přichází do něho od Boha. Skrze lidi, kteří se jí otvírají. Chce vstoupit i skrze nás. Člověk naděje nebývá suve-

rén. Nestojí vždy pevně a neotřesitelně. Není bez pochybností a bez chvění (a to je ještě slabé slovo). V tom to není. Skličuje ho bolest a nespravedlnost a padá pod těžkým břemenem. Člověk víry nebývá hrdina. Je slabý. Ale někde uvnitř docela nenápadně ho drží něco, co se zdá tak maličké. A to „něco“ mu dá ustát všechny ty vichry a bouře.

Nevadí, že se bojíme. Nevadí, že nás štvou projevy arogance a lži. Nevadí, že se mnohdy cítíme tak bezmocní. Důležité je, abychom v sobě „*měli*“ to, co se zdá tak maličké. Ale jen zdá. Ve skutečnosti je silné – nejsilnější. Naše **víra**, **naděje** a **láska**. Neprobouzí ji nikdo jiný a nic jiného než Boží mluvení – ústy proroků, biblickým čtením (tedy docela obyčejným lidským způsobem.) Třeba: „*Hle, přicházejí dny, kdy...*“ Nesme světlo naděje a nenecháme si ho pro sebe.

Petr Šandera
farář v Kuřimi

Jednota bratrská a její nucený odchod do emigrace

Jiří Sladký

Dne 21. června 1621 bylo na Staroměstském náměstí popraveno 27 českých pánů, z nich sedm byli členové Jednoty bratrské. Nejvýznamnějším byl Václav Budovec z Budova. Byl popraven hned jako druhý.¹ Do vydání Obnoveného zřízení zemského v Čechách roku 1627 a pro Moravu roku 1628 se Bratří snažili všemožně skrývat před brutální římsko-katolickou mocí. Tento nový zákon, jenž dovoloval v obou zemích pouze římsko-katolické náboženství, byl prováděn nesmírně přísně. „Hlavní houf Bratří z Čech usídlil se při bratrských sborech v Polsku, kdežto většina moravských Bratří našla útočiště těsně za hranicemi ve Skalici a na povážských statcích knížete Rákoczyho v Púchově v Lednici.“²

Do emigrace musel odejít i Karel starší ze Žerotína. Usadil se ve Vratislavi, kam převezl i svoji rozsáhlou knihovnu. Ještě předtím se mu podařilo dopravit kralickou tiskárnu do polského Lešna. Ostatní bratrská šlechta a měšťané odcházeli za mnohem tvrdších podmínek. Mnohým byl zkonfiskován majetek a ti, kterým zůstal, jej museli prodat často hrubě pod cenou. Navíc „vlídnost souvěrců v evangelických zemích nebyla bez mezí a tam, kam se exulanti obraceli houfně, cítili brzy, že jsou obyvatelstvu na obtíž.“³ Bohužel našli se i tací, kteří pro zachování majetku, zůstali doma a „jen na oko“ se obrátili k římsko-katolické víře, doufajíce, že se poměry brzy otočí. Postupně však tito odpadávali od víry evangelia zejména pod tlakem nelidsky násilné rekatolizace.

Kolik asi odešlo Bratří do emigrace? Počet exulantů se odhaduje asi na 5 až 6 tisíc.⁴ V zahraničí se pak každý uplatnil podle svého původu či vzdělání. Bratrská šlechta většinou vykrvácela na bojištích třicetileté války v barvách protestantských vojsk, vzdělání bratří měšťanského původu pak nacházeli uplatnění jako teolo-

¹ Srv. LOULA D., *Studna lásky k pravdě*, Praha 2012, s. 111.

² ŘÍČAN R., *Dějiny Jednoty v přehledu*, in: *Jednota bratrská 1457-1957*, sborník k pětistému výročí založení, Praha 1956, s. 87-88.

³ TÝŽ, *Dějiny Jednoty bratrské*, Praha 1957, s. 361.

⁴ TAMTĚŽ, s. 362.

gové, učitelé či lékaři. Například Jan Amos Komenský působil jako učitel v polském Lešně již od roku 1628. Zde také napsal svá vynikající pedagogická díla.⁵ Komenský, jemuž se Lešno stalo druhým domovem, věnoval se zde nejenom pedagogice, ale hleděl i k jiným potřebám církve.

Tou dobou svítla Čechům určitá naděje na návrat do vlasti, když se již od roku 1628 švédský král Gustav Adolf II. ujal protestantské věci. „Byl radostí vítán také českými exulanty, z nichž mnozí spěchali pod jeho prapory a vynakládali své jmění, pokud jaké zachránili, ve prospěch jeho vojska.“⁶ V té době, tj. v roce 1631, obsadilo saské vojsko Prahu. Komenský hned začal plánovat obnovení veřejného života, zejména bratrského školství a církve v Čechách. Vybízí k dokončení reformace všestrannou nápravou v oblasti víry, mravů, volá k opravdové zbožnosti a lásce, nabádá ke společnému návratu „k samému zjevení Božímu v Písmu beze zbytečného hloubání a beze vzájemného kaceřování, ve snášenlivosti“.⁷

To se však již nemělo podařit, neboť Gustav Adolf padl 16. listopadu 1632 v bitvě u Lützen. Naděje bratrských emigrantů tím byly zmařeny. V témže roce byl Komenský zvolen za bratrského biskupa a byl mu svěřen dozor nad bratrskými bohoslovci.⁸ Dostal také na starost fond hmotné podpory pro stárnoucí kněze. Bratrských kněží v té době bylo v Polsku a v Uhrách asi sto, členů Jednoty cca čtyři tisíce. Stálou touhou Komenského však zůstávalo obnovení církve ve vlasti. Komenského snahy ale vyšly naprázdno, neboť nakonec roku 1648 byl vyhlášen vestfálský mír, který ponechával Čechy plně pod nadvládou Habsburků a s nimi neodlučně spjaté římsko-katolické církve. „Vestfálský mír zpečetil bělohorskou pohromu, pokoření českého národa a zánik organizovaného církevního života české evangelické církve i Jednoty ve vlasti“.⁹

⁵ Viz blíže MOLNÁR A., Českobratrská výchova před Komenským, Praha 1956, s. 267-268; podrobněji k jeho činnosti v Lešně viz ŘÍČAN R., Dějiny Jednoty bratrské, s. 367-368.

⁶ ŘÍČAN R., Dějiny Jednoty bratrské, s. 386.

⁷ TÝŽ., Dějiny Jednoty v přehledu, s. 92.

⁸ Srv. KAŇÁK M., Význačné postavy Jednoty bratrské a jejich dílo, Praha 1957, s. 222.

⁹ ŘÍČAN R., Dějiny Jednoty bratrské, s. 377.

Hořící keř

Ač na první pohled vypadá biblicky, titulěk tohoto článku je odjinud – vypůjčil jsem si jej z názvu filmu polské režisérky Agnieszky Hollandové.

Hned na začátku roku 2019 totiž máme jedno ne zrovna radostné, ale přesto významné kulaté výročí: 16. ledna 1969 se upálil Jan Palach. A tři dny na to, 19. ledna, na následky popálenin zemřel.

Ten titul „Hořící keř“ samozřejmě není náhodný, ke známému biblickému příběhu odkazuje velmi zřetelně – jde o impuls, výzvu k zásadnímu (doslova *absolutnímu*) životnímu kroku. A Jan Palach tuto výzvu přijal také doslova absolutně.

Do minulého ročníku Vinného kmene jsme zařadili vzpomínky na Pražské jaro 1968 a následně na srpnovou okupaci. Psal jsem to více méně jako své osobní vzpomínky, a v podobném duchu píše i tento článek.

Byli jsme tehdy teprve v druhém ročníku třebíčského gymnázia, ale od prvního okamžiku nám bylo naprosto jasné, co měl Palachův čin znamenat. Ne, nebyl to protest proti sovětské okupaci, jak bývá nejčastěji interpretován. Byl to výkřik adresovaný nám, našemu národu, do našich řad. To, co Jana Palacha k tomuto absolutnímu kroku přimělo, bylo uvědomění si zoufalé situace, zoufale beznadějného směřování, ke kterému se národ víc a víc začal ubírat. Okupace se začala nazývat „bratrskou internacionální pomocí“, snaha o svobodný život „kontrarevolucí“, nastupující totalita dostala název „normalizace“ – a národ tomu přitakal, sehnul se, aby nadále, jak se velice brzy vžilo, „držel hubu a krok“. Od těchto okamžiků lid český přijal za vlastní postoj, ve kterém lež se stala „pravdou“ a krédem životním rčení, že „kdo nekrade, okrádá rodinu“. Tahle vnitřní, morální a duchovní (a co je horšího – dobrovolně přijatá)

deformace, to byl hlavní důvod Palachova činu. Ano, u kořene toho všeho byla srpnová okupace, ale to, jak se náš národ rychle a ochotně sklonil a přizpůsobil, to bylo to, co Jana Palacha vyděsilo natolik, že jako jediný adekvátní způsob, jak na tuto postupující degeneraci zareagovat, viděl jediné krajní čin.

Vládnoucí režim se samozřejmě snažil to, co Jan Palach učinil, co nejvíc shodit, zdiskreditovat: byl to prý psychicky narušený člověk, udělal to ve skutečnosti z nešťastné lásky, a podobné nesmysly; k dokonalé absurditě dospěl tehdy jistý Vilém Nový, když vystoupil v televizi s teorií, že Palach byl vlastně podveden, neboť měl podle spiklenecké dohody použít „studený oheň“, ale byla mu podstrčena hořlavina.

Ale ať se ten Moskvou nastrčený kolaborantský režim snažil sebevíc, Palachův odkaz se mu za celých následujících dvacet let vymýtit nepodařilo.

Ten „Hořící keř“ dlouhý čas jen někde v hloubi, ve skrytu doutnal, ale nikdy nezhasl. Naplno se rozhořel přesně o dvacet let později. Říkalo se tomu „Palachův týden“. A důvod nebyl zdaleka pouze v tom, že se odbýval přesně k dvacátému výročí – naplno, otevřeně a beze strachu se tehdy ozvalo volání po svobodě, demokracii, pravdě.

Opět do toho vnáším osobní vzpomínku: Asi dva týdny po „Palachově týdnu“ jsem seděl u své známé, výtvarnice Věry Boudníkové (vdovy po slavném grafikovi Vladimíru Boudníkovi). Bydlela na Havelské ulici, tzn. mezi Václavským a Staroměstským náměstím, a při zcela obyčejné cestě za nákupy se „přípletla do akce“. Když mi vyličila své zároveň děsivé a zároveň absurdní zážitky, tak jsme se shodli na tom, že režim, který tohle dělá, už mele z posledního a tímto jednáním sám ohlašuje svůj konec.

Ano, v tom samém roce k tomu konci došlo, ale mně utkvěla v paměti ještě jedna věta, kterou tehdy paní Věra řekla: „No jo, ale co dál? On to ten Havel sám nevytrhne...“ Automaticky jsme

tehdy počítali s Václavem Havlem jako vůdčí osobností v našem národě. Jenomže jako kdybychom už tehdy, zatím kdesi v podvědomí, cítili, že bychom si zároveň o tom našem národě neměli dělat přílišné iluze. Jako kdybychom si uvědomovali, že jsme národem nadšeným pro nadšené události, ale už méně jsme národem do nepohody. Máme zkrátka již tradiční sklon nepohodě se podřídit. A ani si nevezmeme deštníky. Když promoknout, tak ať to stojí za to! A promokáme již po dlouhé věky velice úspěšně. Až na kůži...

Tohle je tedy ten hlavní důvod, proč je nutné si Jana Palacha a závažnost jeho činu připomínat. „**Zemřel živý člověk a mrtví zůstali žít,**“ zpíval po Palachově smrti Bohdan Mikolášek. A tento apel zní stále, v současné době asi nejsilněji od vzpomenutého „Palachova týdne“ v lednu 1989. Abychom nebyli nápomocni vzniku takových okolností, které podněcují až k takovým absolutním krokům, jaký tenkrát učinil Jan Palach.

Miroslav Kubíček

Takhle jsme si s kamarády vyfotili Palachův hrob na Olšanech někdy v březnu 1969. Krátce na to hrob zmizel...

15. březen 1939

Zatímco centrálním výročím roku 2018 bylo sto let od vzniku samostatného československého státu, v roce 2019 vzpomínáme osmdesát let od první ztráty jeho samostatnosti – okupace 15. března 1939 a vzniku tzv. protektorátu Čechy a Morava, loutkového „státu“ pod přímým diktátem nacistického režimu. Bylo to tehdy jen v podstatě završení vývoje od předchozího mnichovského diktátu.

Dlouho se tehdy zdálo, že náš národ toto porobení přijme mlčky. Chvála Bohu, duch svobody, zasetý v roce 1918, nezemřel spolu s okupací. Těch statečných, kteří se se situací nehodlali smířit a za cenu nasazení vlastního života se zlu postavili, nebylo málo v odboji domácím i zahraničním.

Jako v každém ze vzpomínaných výročí i v tomto smutném je pak důvod k zamyšlení a výzva. Jde v první řadě o to, abychom si byli vždycky schopni a ochotni uvědomit, jak snadné je o svobodu přijít a jak těžce a za cenu nesmírných obětí se dobývá zpět. K tomu, aby byla svoboda ztracena, často není zapotřebí ničeho jiného, než té známé „mlčící většiny“. Jak píše Timothy Snyder v knížce „Tyranie“: „Na úplném počátku spočívá předjímací poslušnost v tom, že se lidé instinktivně a bez uvažování přizpůsobí nové situaci.“

Ty začátky vypadají mnohdy docela nevinně. To, co většinou přichází nejdříve, je manipulace s pravdou, její překrucování, až na její místo konečně nastoupí lež jako taková – a to je zároveň i konec svobody. Znovu Timothy Snyder: „Kdo se vzdá faktů, vzdává se svobody. Jestliže už nic není pravda, nikdo nemůže kritizovat držitele moci, protože se přitom nemá o co opřít. Jestliže nic není pravda, pak je všechno spektakl. A ti s nejnaditější peněženkou si zaplatí nejvíc oslepující světla. Když ti přestane záležet na rozdílu mezi tím, co chceš slyšet, a tím, co je pravda, podvoluješ se tyranii.“

Ta slova jsou aktuální, až mrazí. A právě z toho důvodu je třeba připomínat si i tak tragické výročí, jakým byl 15. březen 1939.

Miroslav Kubíček

K výročí vzniku Českobratrské církve evangelické

Již v minulém čísle Vinného kmene jsme připomněli výročí vzniku naší největší protestantské církve – Českobratrské církve evangelické, a to dvěma rozhovory – s brněnským seniorem Jiřím Gruberem a farářem a zároveň zakladatelem nakladatelství EMAN Tomášem Trusinou.

Protože toto výročí se v závěru roku 2018 stává aktuálním, připojíme ještě několik základních informací:

Českobratrská církev evangelická navazuje na tradice církve evangelické augsburského (luterského) i helvetského (reformovaného) vyznání. Augsburgské i helvetské církve byly v českých zemích jediné dvě protestantské církve povolené tolerančním patentem roku 1781. Požadavek unie evangelických sborů obou vyznání se silně ozvaly již v roce 1848, ke sloučení českých sborů však došlo až po vyhlášení Československé republiky, a to svobodným rozhodnutím zástupců všech českých sborů na generálním sněmu v prosinci 1918. Nově vzniklá unie kromě svých augsburských a helvetských tradic sama sebe chápala i jako pokračovatelku tradice české reformace, husitského hnutí, církve podobojí i Jednoty bratrské. Svým dnešním názvem Českobratrská církev evangelická programově naznačuje jak svou návaznost na první (domácí) i druhou (světovou) reformaci, tak i to, že za své pravidlo víry a života uznává evangelium Ježíše Krista, dosvědčované v Písmu Starého i nového zákona.

Miroslav Kubíček
(Pramen – webové stránky ČCE)

V našich životech používáme každodenně pestrou paletu věcí. Čím více je používáme, tím více nám to přijde samozřejmější a tím více práce nám dává nezapomínat děkovat za to, že tyto věci máme. A nejsou to, samozřejmě, jen finanční prostředky nebo nástroje, které máme k ruce, ale i schopnosti, které nám umožňují přetvářet něco v něco jiného. Takto různých prostředků je nepředstavitelně mnoho a my věříme, že jsme jimi obdarováni samotným Bohem.

Každý dobrý dar a každé dokonalé obdarování je shůry, sestupuje od Otce nebeských světél. (Jk 1,17)

Zatímco my sami jsme schopni vytvořit něco nového pouze z něčeho, co již existuje, Hospodin může tvořit z ničeho. Je všemohoucí. Ale protože nás ve své podivuhodné lásce obdarovává jako svá stvoření i svobodou, přece jen svou všemohoucnost nechce použít proti naší vůli. Pouze pokud sami chceme, můžeme se stát jeho nástroji. Je to pro nás obrovská čest! A pokud se tak rozhodneme, nenechává nás osamocené. Zůstává po našem boku a na jeho pomoc se opravdu můžeme spolehnout.

Vězte, Hospodin pro svého věrného koná divy. Hospodin slyší, když k němu volám. (Ž 4,4)

Může se stejně tak náš Pán spolehnout na nás? Dokážeme být vždy připravení, spolehliví, přesní? Nůž je potřeba brousit, baterku v mobilu je potřeba nabíjet, do auta je potřeba tankovat benzín. Žádné z věcí, které v tomto světě existují a které používáme, se neobejdou bez náležité péče. Nejinak je to s námi, pokud máme být Božími nástroji. Stačí se ale vyspat, napít, najíst, obléci a vyrazit? Nezůstal by tak náš Pán kdesi vedle, vzadu, mimo?

Zdá se, že o sebe musíme pečlivě pečovat. Především my, sami o sebe. Jsou věci, které za nás nikdo jiný udělat nemůže, protože se týkají nás samotných. Kdo jiný by měl vědět, do čeho se máme pustit, než my sami, kteří jediní jsme to mohli přijmout jako odpověď na osobní modlitbu? Kdo jiný bude mít to správné Boží slovo na jazyku, než my, kteří jsme ho pečlivě, den po dni, verš po verši, meditovali? Svědomí koho jiného, než to naše, bude vědět lépe, že jsme kdesi cosi opomněli?

Nejsem ale přece jediný! Nejsem sám, kdo hledá vzkaz od Ježíše, který moje srdce naplní radostí, jakou mu nemůže dopřát žádná jiná věc ani bytost na tomto světě. Myslím, že je důležité setkávat se s těmi všemi, kteří se rozhodli jít za Pánem a stát se jeho oddanými služebníky. A Bůh sám nás svolává do církve, do místního společenství, ve kterém nacházíme oporu pro své rozhodnutí ve svém hledání neustávat. Proto je potřeba něco pevného, ať už v čase, v prostoru nebo ve vztazích: pravidelnost bohoslužeb, dobře známý prostor sboru a sestry a bratři, se kterými se po dlouhou dobu setkáváme. Pokud je ale důležité zůstat s církví, musíme vědět, proč to děláme. Stane-li se nám, že přicházíme a nevíme proč (prostě třeba jen proto, že to tak děláme už dlouho nebo to dělá někdo z našich blízkých), nic si neodneseme. A nemůžeme také ani nic přinést.

Určitě nejde o to odnášet si trvalá řešení našich životních problémů nebo přicházet z poselstvím pro každého, koho potkáme. Život sestává ze dnů a dny z hodin, společenství sestává ze vzájemných vztahů mezi jednotlivci. Celek je tvořen velmi drobnou mozaikou a církev má určitě vypadat jako církev. Celkový obraz bude vypadat tak, jak budeme každou hodinu vytvářet jeho jednotlivé kousky. Pokud uprostřed nás bude Ježíš Kristus, bude to vidět na každé jednotlivosti. Nebo naopak: pokud strom usychá od kořenů, je to vidět na těch nejmenších větvičkách.

Proto bychom také měli být velmi opatrní. Budeme-li chtít společně tvořit mozaiku s někým, kdo se nesnaží být Božím nástrojem, může se stát, že začneme i náš kousek kazit spíše, než že by ten druhý začal svůj kousek dělat lépe. Nemoc je infekční, zdraví ne.

Neklamte se: „špatná společnost kazí dobré mravy“. (1K 15,33)

O zdraví, tedy o naše duchovní zdraví, můžeme pouze opakovaně usilovat. Tak, jako se otužujeme, abychom odolali náporům virů, měli bychom se pravidelně scházet s Pánem Ježíšem. Stejně jako se snažíme v životě vytvořit si dobré návyky, měly by se nám stát běžným zvykem chvíle modliteb, čtení Písma, meditace.

Tyto body týkající se duchovního života jsem našel na internetové stránce „**5 Principles of Christian Growth**“ (*Pět principů růstu křesťana*). Stránka sama je pouze malým odkazem na knihu „**Holiness**“ (*Svatost*) napsanou biskupem anglikánské církve J. C. Rylem, který žil ve druhé polovině 19. století.

Tyto body můžeme vzít velmi snadno jako návod, ale možná poslouží i jako zrcadlo, ve kterém zahlédneme něco, o čem dávno víme a mluvíme, jenom to ještě nezískalo takovou pozornost, jakou by mělo mít.

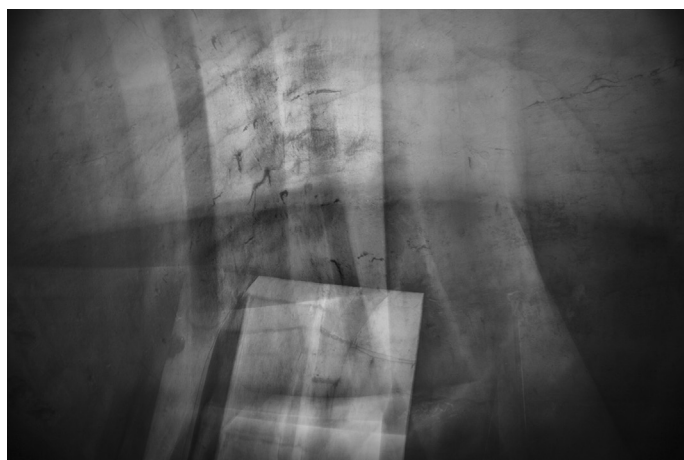
Duchu svatý, prosíme, posiluj nás zvláště ve chvílích, kdy ztrácíme svou opravdovost. Ať dokážeme být věrní tobě i sami sobě a neumdléváme v hledání pravdy, která se nachází jedině ve tvém slově.

Michal Hvězda,
laik v NO Blansko

Rozhovor s Vítem Mádrem

Rád bych se, Vítku, v tomto rozhovoru zaměřil na jednu konkrétní část tvé fotografické tvorby, a sice na dnes již rozsáhlý cyklus fotografií z bývalé brněnské káznice na Cejlu. Vznikají tak nesmírně citlivé, řekl bych až meditativní záběry a detaily z těchto ponurých míst. Co tě k tomu, abys tento cyklus začal tvořit, přivedlo? Tipuji, že by to mohlo mít souvislost s tvojí maminkou, která byla v letech 1953 až 1956 po vykonstruovaném politickém procesu vězněna.

Ano, je to tak. Maminka byla nejdříve vězněna v rámci vyšetřovací vazby v Praze v Ruzyni, kde probíhaly výslechy. Poté byla převezena do brněnské věznice na Cejlu, kde čekala na soud. Po rozsudku byla vězněna na Slovensku v Želiezovcích a posléze v Čechách, v Pardubicích. Na vyšetřovací vazbu napsala vzpomínky s názvem Velezrada pro TGM a část pasáže je věnovaná i pobytu v brněnské věznici. Tyto její vzpomínky jsem vydal pro potřeby rodiny v knižní podobě a samozřejmě jsem chtěl knihu obohatit fotografiemi. Nabídlo se tím pádem logicky téma brněnské věznice na Cejlu, kde několik měsíců čekala na komunistický soud. Ve věznici jsem strávil mnoho dnů a mohu říci, že jde o místo, které ve svém tichu samo promlouvá.

Mám před sebou tři z tvých knížek („autorských“?, anebo „soukromých“? – nevím dost dobře, jak je nazvat, ale na tom vlastně nezáleží) – texty a vzpomínky tvého otce, faráře Adolfa Mádra (sloužil v Židenicích v letech 1950-68), básně tvojí maminky Evy Mádrové a knihu tvých fotografií doplněných úryvky vzpomínek tvojí maminky Káznice na Cejlu. Texty všech tří knih i fotografie spojuje podle mého názoru jedno: odpor proti jakékoli totalitě, násilí a ponižování člověka. Přijde mi, jako bys ve své tvorbě (resp. v konkrétní části své tvorby) pokračoval v tom, co tví rodiče začali. Rozumím tomu tak správně?

Těžko srovnávat moji tvorbu s tím, čeho si neskonale vážím, čili s tvorbou mých rodičů. Nevím, jestli pokračuji, každopádně se jejich tvorbou inspirojuji. Hlavní je jakási vnitřní pohnutka, která mě vede. Ani moc nepřemýšlím o tom, jestli to tak má být. Víím, že má. To je pro mne to hlavní. A ano, odpor proti totalitě, proti ponižování člověka, to je pocit, který mě nese dál.

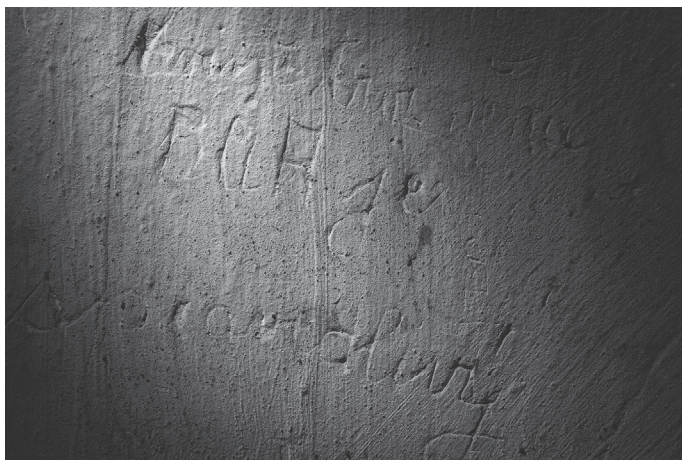
S tím pak souvisí další otázka či problém, který mimochodem i mne osobně velmi zajímá a neustále se k němu v různých souvislostech vracím – otázka a problém svobody. Cítím to právě především z tvých fotografií z Cejlu. Co konkrétně pro tebe svoboda znamená?

Svoboda, to je něco úplně nehmatatelného, je to slovo, o které se opírá život nejen každého jednotlivce, ale i skupin či národů. Jde o pojem, který může každý chápat jinak a také jej každý může chápat jinak v různých životních souvislostech. V každém případě však vidím chápání osobní svobody jako odraz stavu mysli. Z příběhů vím, že i v koncentračním táboře, kde se většina cítila naprosto odříznuta od svobody, byli jednotlivci, kteří dokázali vůlí a schopností ovládnout svoji mysl tak, že se občas alespoň částečně cítili svobodni. Většina z nás pamatuje život v totalitním Československu a víme, že to se svobodou bylo velmi problematické. Nemohli jsme cestovat, kam bychom chtěli, nebyla ani možnost vydělat peníze na nějakou velkou cestu, studovat také nemohli všichni, z knih vycházely jen ty prověřené a to ještě v omezeném sortimentu, o tom, co jsme mohli beztrestně říkat, ani nemusím mluvit. Mnohým za jejich běžný životní postoj hrozilo vězení a mnozí také zavřeni byli. A to nyní mluvím o sedmdesátých a osmdesátých letech.

V těch padesátých to bylo mnohem horší. Přesto znám lidi, kteří jsou vysokoškolsky vzdělaní, mají alespoň základní přehled o světě, ale stále tvrdí, že jim tehdejší život připadá stále dostatečně svobodný a dokonce při srovnání s dneškem říkají, že tehdy byla větší svoboda. Prý nepotřebovali cestovat jinam než do socialis-

tických států, na vysokou školu se přece dostali a z knih jim tehdy stačily ty, které nám socialistická cenzura servírovala. Je vidět, že svobodu může každý chápat jinak a že by se těžko v rámci širší společnosti hledal společný obsah slova svoboda. Já osobně nechápu svobodu jako to, že mohu mnoho mít a mám možnost mnohé dělat. Já ji chápu naopak. Já osobně svobodu chápu tak, že jde o to, co všechno nemusím dělat či mít. Pokud nemusím přemýšlet o tom, že žiji v totalitě, cítím se svobodný. Pokud netoužím po čtyřech autech, cítím se svobodný.

Ještě k těm zmíněným fotografiím – některé z nich jsou tak zvláštní, že se až vytrácí konkrétní místo či objekt a výsledný obraz se blíží abstrakci. Kdosi se dokonce na první pohled domníval, že jde o rentgenové snímky. Chápu to jako záměr – v potlačení konkrétních věcí co nejvíce vyniknout pod povrch, do hloubky, dostat do obrazu co nejnítěrnější pocity z těchto míst. Je to tak?

V brněnské věznici na Cejlu jsem vytvořil celkem tři soubory fotografií. Jmenují se Káznice na Cejlu, Doteky a Stopy. První soubor s názvem Káznice na Cejlu je poměrně popisný a ukazuje jak celkové záběry, tak i polocelky a detaily interiéru i dvorů káznice. Druhý soubor s názvem Doteky už je méně popisný v rámci

celků. Zde jsem se zaměřil spíše na detaily. Jednak na různé vzkazy na zdech, na rýhy, otláčeniny na zdech a podobně. Doteky se tento soubor jmenuje proto, že jsem se objektivem svého fotoaparátu jakoby dotýkal míst, kterých se dotýkali i vězni. Jde sice o méně popisné fotografie, ale jen proto, že méně vypovídají o celku, o interiérech a podobně. O to více však vypovídají o psychice vězňů, především díky zachyceným vzkazům. V každém případě zde jde o zcela reálné zachycení jednotlivých scén. V případě třetího souboru už jde opravdu o fotografie, které z reality věznice vycházejí, jsou však během fotografování transformovány do více či méně abstraktní formy. Soubor se jmenuje Stopy. Sám pro sebe jsem si obsah těchto fotografií definoval jako stopy pohledů vězňů na jednotlivá místa v interiérech věznice. Prostě jsem se snažil zachytit to, co asi viděli vězni, když zavřeli oči, když snili, když spali nebo když nechali své myšlenky bezcílně plavat prostorem... Jsou to stopy, které zanechaly jejich pohledy v mysli.

Děkuji za rozhovor

Miroslav Kubíček

Fotografické dílo Víta Mádra nám není neznámé – v roce 2015 se podílel na grafické úpravě a obrazovém doprovodu kalendáře Blahoslav, včetně obálky.

V tomto rozhovoru jsou použité fotografie Víta Mádra z jeho souboru Káznice na Cejlu.

A protože je bratr Mádr členem náboženské obce v Brně – Židenicích, kde působil v letech 1950 až 1968 jako farář jeho otec Adolf Mádr, připojujeme stručný medailonek této obce:

Náboženská obec v Brně Židenicích

Založena byla v roce 1927, československé bohoslužby se však v Židenicích konaly už od roku 1921. Prvním farářem byl Karel Pavlík. Chrám Spasitele byl slavnostně otevřen 5. července 1936, od roku 1988 je chrám kulturní památkou.

Kromě pravidelných bohoslužeb a biblických hodin se zde konají i akce zaměřené na práci s dětmi a mládeží i kulturně misijní akce pro veřejnost (koncerty, nešpory, klubové večery).

Chrám Spasitele v Brně Židenicích

Diecézní pouť v Hodoníně

15. září 2018

Když jsem byl požádán, jak redakcí Českého zápasu, tak redakcí Vinného kmene, abych napsal články o konání diecézní pouti v naší obci, řekl jsem si, že do Českého zápasu napíšu verzi formálnější a do Vinného kmene osobnější.

Když se Husákovu dítěti řekne „pouť“, představí si většinou kolotoče a střelnici. Jsem opravdu rád, že mi od útlého dětství rodiče umožňovali poznávat i poněkud jiný obsah tohoto pojmu. Vyrůstal jsem původně v katolickém prostředí, kde už za socialismu byla „poutí“ rozuměna samozřejmě především událost zcela jiného rázu. Sice vzácná, ale o to intenzivněji prožívaná. Když už byla po dlouhých průtazích nějakým tím soudruhům církevním tajemníkem vůbec nějaká církevní pouť povolena, většinou se z ní stala demonstrace touhy po náboženské svobodě v tom nejlepší slova smyslu. O váze a významu, který byl věřícími takovýmto poutím přisuzován, svědčí například i fakt, že mnozí z nich šli na pouť pěšky desítky kilometrů, nezřídka i bosí. Církevní pouť mi tak utkvěla jako ze všech stran se sbíhající procesí lidí, kteří se chtějí setkat se sebou navzájem v Kristově jménu navzdory oficiální, zřetelně proticírkevní politice tehdejšího státu.

Čas oponou trhnul a přinesl nám skutečnou, nikoli jen na papíře deklarovanou náboženskou svobodu. Poutě přestaly mít přidanou hodnotu nenásilných a nenapadnutelně maskovaných protikomunistických manifestací, ale stále zůstaly prostorem setkávání s Hospodinem a bližními. Takový jsem měl pocit samozřejmě i z diecézní pouti, která se 15. září tohoto roku uskutečnila v hodonínské obci naší církve.

Zlatým hřebem pouti pro mně jednoznačně bylo požehnání nové křtitelnice z dílny hodonínského sochaře Jana Buchty, kte-

ré uskutečnili bratr patriarcha Tomáš Butta a biskup brněnský Juraj Jordán Dovala v rámci velmi hojně navštívené úvodní bohoslužby.

Pouť přinesla velmi pěkný celodenní program, zahrnující pietní akt u pomníku prezidenta Tomáše Garrigue Masaryka, výborný společný oběd a návštěvu komentovaných prohlídek dvou právě v Hodoníně probíhajících výstav, vztahujících se k této významné osobnosti našich národních dějin. Akci přijela zdokumentovat i Česká televize. O to smutnější byl pak možná fakt, že v průběhu dne se počet návštěvníků akcí pouti zvolna a následně již velmi rapidně zmenšoval. Tento fakt ale přinesl i jedno významné pozitivum – došlo k mnoha neformálním rozhovorům v komorním rozsahu, které byly v konečném důsledku velice plodné. Konečně jsme se mohli po dlouhé době poněkud více sdílet se svými trápeními i nadějemi, které mají přímý vztah k budoucnosti naší církve.

Osobně mám velmi dobrou zkušenost s nadějemi, vyrůstajícími ze setkání pouhých několika lidí. Mnohdy přerostou v naděje zahrnující desítky spolupracovníků na vinici Páně. Jsem šťastný, že tento trend je možno v mnoha obcích naší církve v posledních letech sledovat a že i tato diecézní pouť mohla být součástí, dalším malým ztělesněním právě takových nadějí.

Petr Vaculovič
pastorační asistent v Hodoníně

Josefstal 2018

Mníchov bol tentokrát len mojou prestupnou stanicou. Pokračovala som na juh, ďaleko od ruchu veľkomesta, až tam, kde hranicu medzi Bavorskom a Tirolskom určujú majestátne alpské štíty. Za jedným z tamjších modrastých jazier sa pod vrcholmi hôr rozprestiera široká dolina „Josefstal“. A v nej sa na jednom jej konci nachádza známe Študijné centrum Evanjelickej luteránskej cirkvi v Bavorsku (Studienzentrum Josefstal).

Tam som sa v apríli t.r. rozhodla stráviť desať dní, a to nielen v priamom kontakte s alpskou prírodou, ale aj po boku vyše 40 kresťanov zo severnej, strednej, východnej a južnej Európy. My všetci, farári a farárky, teológovia, v cirkvi zamestnaní laici či študenti teológie sme do Josefstalu dorazili, aby sme sa ako delegáti svojich cirkví zúčastnili každoročného ekumenického študijného kurzu.

Ten tohtoročný, už 51. ročník, sa niesol v duchu témy „Boh je komunikácia“ (God is communication). Desať dní sme premýšľali, diskutovali, naslúchali pozvaným hosťom a zúčastnili sa workshopov, ktoré sa danou témou zaoberali. Spoločná ranná modlitba nás vždy prebrala do nového dňa, tá večerná väčšinou uhladila búrlivé diskusie a prípadné nezhody.

Nabitý program, ktorý pripravil medzinárodný tím nadšencov z Poľska, Rumunska, Slovenska a Nemecka, sa pod taktovkou bavorskej precíznosti a presnosti uskutočnil perfektne.

Oceňujem, že organizátorom šlo primárne o to, aby sme počas pobytu my účastníci nadväzovali nové kontakty s veriacimi

z iných cirkví. Aby sme sa obohacovali o vzájomné skúsenosti zo života kresťanov v rôznych kútoch Európy a predovšetkým sa cvičili vo vzájomnom naslúchaní si, než len tvrdohlavom presvedčovaní ostatných o správnom teológii a pravosti viery tej danej cirkvi.

Ďakujem týmto Evanjelickej luteránskej cirkvi v Bavorsku, že každoročne umožňuje jednému veriacemu našej cirkvi zúčastniť sa daného kurzu a plne hradí výdaje za pobyt a cestu. Som vďačná za možnosť reprezentovať našu cirkev na danom kurze. A zároveň chcem povzbudiť všetkých, ktorých daný kurz láka, aby sa neváhali obrátiť na brata biskupa Juraja s možnou nomináciou na účasť v roku 2019. Téma ďalšieho kurzu je nemenej lákavá a aktuálna: „Nová spiritualita a nové formy evanjelizácie“ (New Spirituality and new Forms of Evangelization). Komunikačným jazykom na kurze je angličtina, znalosť nemčiny je výhodou, ale nie podmienkou.

Silvia Kamanová,
duchovná pri diecéznej rade

Doporučujeme...

Vladimír Kučera – *Aby bylo jasno*

S podtitulem: 21. srpen 1968. Jak nám ukradli svobodu a nám to nakonec ani tolik nevadilo.

Knížka esejů a komentářů známého novináře a scénaristy, spoluautora a moderátora pořadu Historie.cs. Kučera se velice otevřeně vyjadřuje k situaci u nás, kniha obsahuje komentáře cca od roku 2015 až v podstatě po současnost.

V předmluvě píše Petr Pithart: „Jeho tázání je věrohodné, v těchto časech je to dovednost za všechny prachy. Ptává se často na to nejcitlivější... Kučera si své odpovědi v těchto komentářích opravdu odpracoval. Celoživotním tázáním. Takže tedy: toho čtete, ten nelže a dobře píše. Jinak než ostatní. Jeho slovo a jeho věty někdy až bolí. Jsou to totiž slova do mozku srdce a do srdce mozku – jestli to taky v sobě tak máte.“

Vydalo nakladatelství Togga, Praha 2018

Pavel Kosatík – *Jiný T.G.M.*

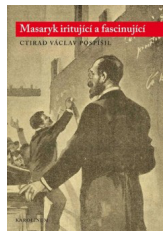
Těžko bychom u nás našli výraznějšího a povolanějšího autora monografií osobností našich novodobých dějin, než je Pavel Kosatík. Ke stému výročí vzniku Československé republiky vyšla jeho rozsáhlá a důkladná kniha mapující život našeho prvního prezidenta, profesora T. G. Masaryka. Je to opravdu „jiný“ Masaryk, především představený jako člověk, bez oné zažité „tatičkovské“ glorioly, která mu v podstatě víc škodila, než prospívala. Kosatíkovo podání může opravdovou úctou k Masarykovi jen prohloubit, o tom jsem přesvědčen.

Nakladatelství Paseka, Praha 2018

Ctirad Václav Pospíšil – Masaryk iritující a fascinující

Další z knih zabývajících se (v souvislosti se stým výročím republiky) životem a dílem T. G. M., tentokrát z pera římskokatolického teologa, profesora Pospíšila, kterého dobře známe i z celé řady přednášek i v rámci naší diecéze. Na rozdíl od Kosatíkovy knihy se, logicky, Pospíšil zaměřil spíše na náboženský základ Masarykova života a díla (v tom připomíná podobně orientovanou knihu Josefa Smolíka a Jana Štěpána „TGM ve třech stoletích“, kterou vydala Kostnická jednota v nakladatelství L. Marek Brno v roce 2001). I toto dílo je nesmírně precizní a hluboké (jako ostatně všechny Pospíšilovy knihy).

Nakladatelství Karolinum, Praha 2018

Štefan Hríb – Kam se ztratil Bůh

Docela náhodou se mi dostala do ruky útlá knížka rozhovoru se třemi kněžími – Markem Orko Váchou, Karlem Satoriou a Tomášem Halíkem. Marek O. Vácha vypráví o tom, jak hledat Boha v kráse přírody a jejích zákonech, o Božím mlčení a komunikaci s ním. Karel Satoria o tom, jak si uvědomil, že je schopný jen zbožných frází, a tak odešel hledat Boha do trapistického kláštera, Tomáš Halík o tom, že je třeba mít odvahu hledat pravdu i v islámu a jiných náboženstvích, a o hluboké spiritualitě, která si žádá zbavit se strachu z cizího.

Vydalo nakladatelství W PRESS, Bratislava 2017,
ze slovenštiny přeložili Radek Chajda a Kateřina Hošková.

Knihy vybíral Miroslav Kubíček

Narozeniny a výročí

Mgr. Eva Suchánková – 29. prosince (60 let)
duchovní při Diecézní radě

Mgr. Marcel Sladkowski – 2. února (45 let)
archivář Diecézní rady

Jana Hafnerová – 5. března (55 let)
pastorační asistentka v NO Prostějov

Mgr. Iva Pospíšilová – 17. března (65 let)
farářka v NO Uherský Brod, Kyjov, Bzenec

Mgr. Milada Čermáková – 31. března (65 let)
farářka v NO Brno Žabovřesky

Olga Medková – 18. listopadu 1928 (90 let)
farářka v důchodu

Blahopřejeme

Medailon k devadesátinám sestry Olgy Medkové

Sestra farářka vyrostla v Drahotuších.

Místní farář a pozdější olomoucký biskup František Sedláček měl zásluhu na tom, že po ukončení gymnázia se rozhodla pro studium bohosloví. Z jeho rukou přijala také kněžské svěcení dne 16. 11. 1952.

První NO, do které sestra Medková nastoupila, byly Drahotuše, poté sloužila v Konicích, Vsetíně, Jeseníku, Prostějově, Kroměříži, Morkovicích a Zborovicích.

Se svým manželem Rudolfem, pozdějším brněnským biskupem, se seznámila již na fakultě a v roce 1951 se vzali.

A jak vzpomíná na svoji maminku při příležitosti 90. narozenin dcera Irena?

Své dětství a mládí jsem prožila 24 let na Sokolské ulici na faře ve Zborovicích. Měla jsem šťastné a bezstarostné dětství, obklopena láskou svých rodičů. V myslí se mi vybavují vzpomínky na cesty vlakem, na kole, na pionýru, na lyžích i pěšky na bohoslužby s maminkou v Morkovicích, kde jsem ji od svých 12 let doprovázela na harmonium. Vzpomínám také na různé zájezdy a synody duchovních, kterých jsem se jako malá s maminkou a tatínkem účastnila.

Na každé prázdniny jsem s maminkou jezdila k babičce do jejích rodných Drahotuš, ať už to bylo v létě na žně, nebo o jarních prázdninách na vyhrabování listí.

A tak šly roky, dospěla jsem a místo mě trávily své prázdniny u babičky mé 3 děti - Pavlík, Ivanka a Alenka. Dodnes s úsměvem vzpomínají na babiččiny řízky, které nesměly chybět při večerním promítání pohádek.

Jak čas ubíhal, mamince přibývaly roky i vrásky na tváři a dnes je již upoutaná na lůžko v domově v Brně. Přestože již nemůže vstát, budu si ji stále pamatovat, jak vyhlíží z okna zborovické fary a nebo pracuje na tamní zahrádce.

K Tvým 90. narozeninám Ti přeji, maminko, ať Ti Pán Bůh dá ještě sílu všechny těžkosti stáří překonávat, a ať za Tebou můžeme všichni ještě dlouho jezdit.

Datový plán

Prosinec

- 1. 12. – Diecézní shromáždění
- 2. 12. – první adventní neděle
- 3. 12. – zasedání Diecézní rady
- 6. 12. – vikariátní konference duchovních Brno
- 8. 12. – zasedání Ústřední rady
- 13. 12. – vikariátní konference duchovních Vysočina
- 24. 12. – Štědrý den
- 25. 12. – Boží hod vánoční
- 26. 12. – svátek prvomučedníka Štěpána
sbírka na celocírkevní diakonii

Leden

- 4. 1. – jednání Diecézního revizního finančního výboru
- 8. 1. – bohoslužba k výročí vzniku CČSH
- 10. 1. – vikariátní konference duchovních Vysočina
- 12. 1. – zasedání Ústřední rady
- 14. 1. – zasedání Diecézní rady
- 15. 1. – vikariátní konference duchovních
Východní Morava
- 25. 1. – jednání Diecézního revizního finančního výboru
- 31. 1. až 3. 2. – setkání mládeže

Únor

- 4. 2. – zasedání Diecézní rady
- 7. 2. – vikariátní konference duchovních Brno
- 9. 2. – zasedání Ústřední rady
- 19. 2. – vikariátní konference duchovních
Východní Morava
- 22. 2. – jednání Diecézního revizního finančního výboru
- 23. 2. – vikariátní shromáždění Vysočina

Březen

- 4. 3. – zasedání Diecézní rady
- 6. 3. – Popeleční středa
- 9. 3. – zasedání Ústřední rady
- 11. 3. – jednání Diecézního kárného výboru
- 14. 3. – společná vikariátní konference duchovních
- 16. 3. – vzdělávání statutářů náboženských obcí
- 22. 3. – jednání Diecézního revizního finančního výboru
- 23. 3. – vikariátní shromáždění Brno
- 25. až 27. 3. – duchovní cvičení

Vinný kmen

občasník Brněnské diecéze číslo 27

Vydala Brněnská diecéze Církve československé husitské
v roce 2018

© Brněnská diecéze CČSH

Redakční rada: šéfredaktor: Miroslav Kubíček,
členové: Petr Šandera, Michaela Kubíčková, Pavel Pospíšil

Stálí dopisovatelé: Jiří Sladký, Michal Hvězda, Ivana Krejčí

Sazba a tisk: Tiskové středisko DR CČSH v Brně.
Fotografie neoznačené autorem pocházejí z archivu DR.

Určeno pro vnitřní potřebu CČSH